

MARTINA KRAMARIĆ

Meandrima jedne bogate znanstvene karijere

(Meandrima hrvatskoga glagoljaštva.

Zbornik posvećen akademiku Stjepanu Damjanoviću o 70. rođendanu.

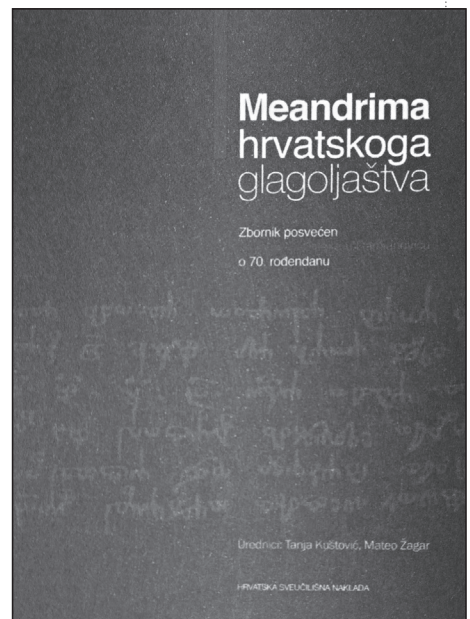
Urednici: Tanja Kuštović i Mateo Žagar.

Hrvatska sveučilišna naklada. Zagreb. 2016.)

Zbornik radova *Meandrima hrvatskoga glagoljaštva* posvećen je akademiku Stjepanu Damjanoviću o njegovu 70. rođendanu i objavljen u izdanju Hrvatske sveučilišne naklade. Akademik Stjepan Damjanović dobro je poznat u domaćim i međunarodnim kroatističkim i slavističkim krugovima kao sveučilišni profesor, vrstan znanstvenik, voditelj brojnih projekata i organizacija, urednik, recenzent i autor brojnih znanstvenih publikacija, predsjednik Matice hrvatske. Teško je ukratko navesti sve njegove funkcije. Urednici zbornika, njegovi kolege s Katedre za staroslavenski jezik i hrvatsko glagoljaštvo Odjela za kroatistiku Filozofskoga Fakulteta u Zagrebu, otkrili su nam kako mu je ipak najdraža titula profesora. Dovoljno je samo prisjetiti se veličanstvenoga oproštaja studenata kroatistike i iznenađenja koje su mu priredili na dan njegova posljednjega predavanja prije odlaska u mirovinu, čemu smo mogli svjedočiti i na malim ekranima, pa će nam biti jasno zašto je tako. Stoga ga i u razgovoru s urednicom zbornika Tanjom Kuštović u povodu objavljivanja zbornika radova akademika Damjanovića oslovljavamo titulom profesora. Zbornik donosi 39 znanstvenih članaka uglednih domaćih i inozemnih znanstvenika posvećenih profesorovu životnom pozivu, hrvatskomu glagoljaštvu, području u kojemu je dao svoj najveći istraživački obol.

HJ: Pred nama je zbornik posvećen profesoru Stjepanu Damjanoviću. Kako ste došli na ideju o nastanku zbornika?

TK: Ideja o zborniku posvećenu profesoru Stjepanu Damjanoviću nije novijega datuma. U podnaslovu se navodi da je zbornik poklon u znak zahvalnosti profesoru za njegov 70. rođendan. Ovaj je zbornik zapravo drugi od dvaju zbornika koji su mu posvećeni. Prvi je zbornik rezultat kolokvija održanoga 2011. godine u povodu profesorovih prvih 65 godina života, a njime se ujedno obilježila četrdeseta

sasvim simboličko, koje je teško ne vidjeti – početno slovo imena znanstvenika kojemu je zbornik posvećen – Stjepan Damjanović.

HJ: Na predstavljanju zbornika istaknuto je kako nije riječ o tipičnome zborniku, nego o monografiji. Po čemu se ovaj zbornik razlikuje od klasičnih zbornika znanstvenih radova?

TK: Ovaj je zbornik monografija s obzirom na to da je u njemu prisutna osnovna nit koju slijede svi tekstovi koji se u njemu nalaze. Dakle, riječ je o zborniku kojemu je osnovna tema staroslavenski jezik i glagoljaštvo – doduše glagoljaštvo u svim svojim vidovima i aspektima, kojih ima mnogo. No, nema ni jednoga članka koji se ne bi odnosio na osnovno područje kojim se prof. Stjepan Damjanović bavio za svojega radnog vijeka. Suradnike koji su se željeli uključiti u ovu proslavu svojim člankom sa željom da članak posvete profesoru u povodu njegova rođendana, a koji nije tematski u vezi s glagoljaštvom, morali smo, nažalost, uputiti na neku drugu publikaciju.

HJ: Pretpostavljam kako je velik izazov za urednike zbornika bio odabir zainteresiranih sudionika, profesorovih bivših studenata ili znanstvenih suradnika koji su svojim priložima poželjeli odati poštovanje sveučilišnomu profesoru i znanstvenomu djelatniku Stjepanu Damjanoviću. Po kojemu su kriteriju autori pozvani da surađuju u zborniku?

TK: Kriterij za pozivnicu bio je isključivo znanstveni. Kao što sam rekla u odgovoru na prvo pitanje, u ovome smo zborniku odlučili okupiti one znanstvenike čiji se znanstveni interesi podudaraju s profesorovim znanstvenim interesima. Rezultat je toga odaziv domaćih i stranih znanstvenika i iz Hrvatske (Zagreb, Zadar, Rijeka, Split, Osijek), Češke, Makedonije, Italije, Njemačke, Austrije, Bosne i Hercegovine i Slovenije. Kad se to sve zbroji, broj članaka zastupljenih u zborniku dosegao je 39, s tim što je autora nešto više jer su neke članke pisala dva autora. To je rezultiralo opsegom od 638 stranica. Tako velik broj znanstvenika koji se odazvao našem pozivu da sudjeluje u zborniku dokaz je koliku je pozitivnu energiju profesor Damjanović slao ne samo svojim najbližim suradnicima nego i svima ostalima, bez obzira na to gdje se oni nalazili.

HJ: Koje su teme autori priložima obrađivali u zborniku?

TK: Osnovna je tema vrlo široka – sve ono što se odnosi na djelovanje hrvatskih glagoljaša, a u vezi je s kulturom, vjerom i jezikom. Unutar toga okvira smješteni su svi tekstovi. To su oni rukavci spomenuti pri tumačenju naslova (meandar), koji samo

Visina	A	B	V	G	D	E	Ž	Z	I
9 mm	𐌆		𐌒	𐌔	𐌘	𐌚		𐌞	𐌠
4 mm	𐌆	𐌇	𐌒	𐌔	𐌘	𐌚		𐌞	𐌠
3 mm	𐌆	𐌇	𐌒	𐌔	𐌘	𐌚	𐌛	𐌞	𐌠
2 mm	𐌆	𐌇	𐌒	𐌔	𐌘	𐌚	𐌛	𐌞	𐌠

Visina	J	K	L	M	N	O	P	R	S
9 mm		𐌆	𐌇	𐌘	𐌙	𐌚	𐌛	𐌜	𐌝
4 mm		𐌆	𐌇	𐌘	𐌙	𐌚	𐌛	𐌜	𐌝
3 mm		𐌆	𐌇	𐌘	𐌙	𐌚	𐌛	𐌜	𐌝
2 mm		𐌆	𐌇	𐌘	𐌙	𐌚	𐌛	𐌜	𐌝

Visina	T	U	F	H	Č	C	Ć	Š	È	Ū
9 mm	𐌆	𐌇		𐌘						
4 mm	𐌆	𐌇		𐌘	𐌙	𐌚	𐌛	𐌜	𐌝	𐌞
3 mm	𐌆	𐌇		𐌘	𐌙	𐌚	𐌛	𐌜	𐌝	𐌞
2 mm	𐌆	𐌇	𐌈	𐌘	𐌙	𐌚	𐌛	𐌜	𐌝	𐌞

Mateo Žagar, Grafetički postav glagoljičkog izdanja *Artikula* (Tübingen/Urach, 1562.)

Stjepana Damjanovića i popis svih njegovih dotad objavljenih znanstvenih i stručnih radova, koji čitatelju pružaju mogućnost da i sam zagleda u bibliografske jedinice koje su mu privukle pozornost i tako proširi svoje vidike.

HJ: Urednici zbornika zahvaljujemo na sjajno priređenomu zborniku i na razgovoru, a čitatelje *Hrvatskoga jezika* pozivamo da njegovim čitanjem prošire svoja znanja o glagoljaštvu.

naizgled vrludaju, ali svi utječu u jednu veliku glagoljašku rijeku. Ovdje nije moguće nabrojiti sva istraživanja koja su u zborniku okupljena, pa ću spomenuti samo neka od njih: istraživanje neliturgijskih zbornika, liturgijskih tekstova, velik broj članaka odnosi se na istraživanja glagoljaških tekstova koje su objavili hrvatski protestanti. Budući da je prof. Damjanović istraživao i svoje prethodnike, npr. Vatroslava Jagića, to je također jedna od obrađenih tema. Staroslavenski jezik i njegove redakcije pronašli su svoje mjesto među člancima. Bašćansku ploču vjerojatno nije ni potrebno posebno spominjati – bez nje gotovo da i nije moguć nijedan glagoljaški zbornik, pa tako ona i ovdje zaokuplja pozornost suvremenih istraživača. Naravno da su mnoge glagoljaške teme ostale nedotaknute, ali bit će za to prilike u nekome novom zborniku. Na kraju, u zborniku se nalazi kratak životopis profesora